

СИТУАЦІЯ з фінансовою підтримкою держави

- **Постанова 300**

Згідно [постанови КМУ від 29 квітня 2015 р. № 300](#) «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів» підприємства сплачували банку відсотки за кредитами повністю, а Держава компенсувала сплачені відсотки суб'єктам господарювання на їхні рахунки протягом 3 днів. Ці норми не змінювалися з 2015 року. Якщо не вистачало коштів, компенсація відбувалась пропорційно та частково.

Реалізація постанови 300 здійснюється в рамках бюджетної програми за загальним фордом, код 2801580, на 2022 рік було заплановано 4.4 млрд.грн. Сума компенсації протягом року для тваринництва обмежена розміром 15 млн.грн (300 000 євро) і 5 млн.грн. (166 000 євро) для інших позичальників.

- **Програма 5-7-9**

Реально працює у 2022 році «програма підтримки суб'єктів господарювання 5-7-9», яка діє на основі Постанови [КМУ від 24 січня 2020 р. № 28](#) «Про надання фінансової державної підтримки». В рамках цієї програми банки отримують кошти на компенсацію відсотків від держави авансово через Фонд підтримки підприємництва і зберігають їх на спеціальних рахунках (ескроу). Порядок компенсації відсотків визнається договором про співробітництво між Фондом розвитку підприємництва та уповноваженим банком, договором умовного зберігання коштів (ескроу), кредитним договором між банком та суб'єктом підприємництва. Ці процедури є досить індивідуальними для всіх учасників (Фонд, банк, підприємство) і сказати, що є якийсь уніфікований порядок компенсації відсотків за кредитами практично неможливо. У 2022 році ця програма працює в основному в державних банках (Приватбанк, Укргазбанк, Ощадбанк).

У період дії воєнного стану та протягом 180 календарних днів після його скасування банк має право виплачувати компенсацію відсотків при частковому погашенні заборгованості за відсотками. У такому разі компенсація процентів виплачується у розмірі, пропорційному сумі часткового погашення процентної заборгованості за кредитом.

У разі відсутності коштів на рахунку ескроу банк має забезпечити безперервність кредитування суб'єкта підприємництва із застосуванням компенсаційної процентної ставки. Але це не означає, що кредитування з компенсацією буде скасоване. В такому разі підприємство просто вчасно не отримує компенсацію за сплачені відсотки.

Реалізація програми 5-7-9 здійснюється в рамках бюджетної програми за спеціальним фордом, код 3501540, на 2022 рік було заплановано 3 млрд.грн. Обмеження на розмір компенсації за програмою 5-7-9 складають 200 000 євро протягом останніх 3 років.

- **Бюджет 2022**

Постановою [КМУ № 245 від 10.03.2022](#) «Про спрямування коштів до резервного фонду державного бюджету» кошти фінансової підтримки аграрного сектору перенаправлені до резервного фонду.

Кабінет Міністрів мав право це зробити згідно [пункту 22.2 Прикінцевих та перехідних положень](#) Бюджетного кодексу за погодженням з Верховним Головнокомандувачем ЗСУ з метою використання на потреби Збройних Сил України, інших військових формувань, правоохоронних та інших державних органів, залучених до виконання завдань щодо відсічі збройної агресії, забезпечення недоторканності державного кордону та захисту держави або для здійснення згідно із законом заходів загальної мобілізації.

Разом з тим станом на 20.06.2022 зміни щодо скасування фінансової підтримки аграрного сектору у [Законі України «Про державний бюджет на 2022 рік»](#) відсутні попри те, що останні зміни до бюджету вносилися 31.05.2022. Додаток 3 до бюджету, де зафіксовані видатки, останній раз оновлювався 23.02.2022 і змін щодо обсягу фінансування аграрного сектору поки що не містить. Постанова № 300 також лишається чинною.

На сьогодні у зв'язку з війною для аграріїв на практиці доступна лише програма 5-7-9 від державних банків.